

ВЯСА
ШРИМАД БХАГАВАДГИТА
УПАНИШАДА

Част 0 от „Упанишади“

Превод от санскрит: Колчо Ковачев, Р. Каушик, 1993

chitanka.info

ПЪРВА ГЛАВА

Дхритаращра каза:

1. На полето на дхарма — полето на Куру — събрани, жадуващи битка, синовете мои и Пандавите какво извършиха, Санджая?

Санджая каза:

2. Бойния строй на Пандавите цар Дурйодхана огледа, отиде при своя учител и тези слова заговори:

3. „Виж, учителю, войската силна на Панду на синовете, построена на Друпата от сина, мъдрия твой ученик.

4. Там герои са събрани, с лък стрелци велики всички, с Бхима и Арджуна равни — Ююдхана и Вирата; а Друпата в колесница е непобедим.

5. Дхрищакету, Чекитана, царят силен на Каши — Пуроджит, Кунтибходжа и Шайбя — най-добри между мъжете.

6. Силният Юдхаманю, снажният Уттамауджа, на Субхадра и Драупади синовете — в бой със колесници безподобни.

7. Нашите най-видни войни ще ти изредя аз също, чуй внимателно, о най-добър от родените дважди.

8. Ти самият, Бхишма, Карна, Крипа — в битки побеждаващ, Ашваттхама и Викарна, и синът на Сомадатта също.

9. Други още много войни, за мен заложили живота свой, с оръжия снабдени разни, във боевете сръчни всички.

10. Поддържани от Бхишма, нашта сила е неизмерима, а те, предвождани от Бхима, са безсилни.

11. Така че вие всички, заели своите места, навсякъде и винаги старателно пазете Бхишма!“

12. На него радост да достави, на Куру прародителят велик наду раковината своя — лъвски рев нададе същи.

13. А после загърмяха тъпани и барабани, рогове и раковини забучаха и отекна страшен грохот.

14. Тези, що стояха в колесницата със белите коне — Мадхава и Пандава — своите дивни раковини затръбиха.

15. Хришикеша наду свойта Панчаджая, Дхананджая — Девадатта, ужасяващият Врикодара — раковината голяма Паундра.

16. На Кунти синът, Юдхищхира, наду Анантавиджая; Накула пък и Сахадева — Сугхоша и Манипушпака.

17. Царят на Каши — стрелецът първи, и Шрикханди — с колесница несломим, Дхрищадюмна и Вирата, и непобедимият Сатяки,

18. на Драупади синовете и Друпата, на Субхадра юначният син — всички те, царю на земята, своите раковини затръбиха.

19. И тоя тътен мощен, разтърсващ и небето и земята, прониза като нож сърцата на синовете на Дхритаращра.

20. А после тоз Пандава, на знамето със Хануман, лъка си вдигна, като видя на Дхритаращра синовете във боен ред строени,

21. и тези думи, велики господарю, на Хришикеша промълви: „На двете армии в средата, о, непоклатими, мойта колесница спри,

22. да видя хубаво онези, с които трябва да се бия — строени в боен ред, за рат велика жадни,

23. за бой които мислят, дето са събрани за злия Дурйодхана във битката победа да спечелят.“

24. Чул речта на Гудакеша, о, Бхарата, спря в средата Хришикеша най-добрата колесница,

25. точно срещу Бхишма, Дрона, срещу всичките царе и рече: „Ето, виж ги, Партха, сбраните тук Каурави!“

26. Видя стоящите Арджуна — бащи и братя, учители, приятели и внуци, а също чичовци и братовчеди,

27. и тъстове, другари свои във армиите две. Като съзря синът на Кунти роднини толкова строени,

28. изпълни се със мъка и тъжно каза: „Като виждам, о, Кришна, моите близки, за бой строени и готови,

29. ръцете ми, краката ми треперят, устата ми пресъхва, тресе се тялото, а пък косите ми настръхват.

30. Гандива от ръцете се изплъзва, изгаря кожата, не мога да стоя, умът ми е разколебан.

31. Зловеци признаци съзирам, о, Кешава, добро не виждам никак в убийството на близки в бой.

32. Победа аз не искам, Кришна, ни царство, нито веселба. Каква е ползата, Говинда, от царство, наслаждения и даже от живот,

33. щом тия, за които желяем царство, веселби и наслаждение, стоят на бойното поле, залагайки живота и имота свой?

34. Учители, бащи и синове, а също дядовци и внуци, тъстове и вуйчовци и шуреи и други още близки.

35. Дори и те да ме убият, о, Мадхусудана, аз тях не искам да убивам — за царствата на трите свята даже, да не говорим само заради земята!

36. Каква ли радост има, Джанардана, тез синове на Дхритаращра да погубим? Грях само ще извършим, зломислениците като убием.

37. Не трябва да изтребваме роднини — синове на Дхритаращра. И ще почувстваме ли радост, о, Мадхава, своите близки да унищожим,

38. дори ако не виждат, от алчни мисли обладани, в погубването на рода злина и във вражда с приятели — греховност?

39. Не трябва ли, о, Джанардана, да се откажем от греха, щом зло съзираме в разсипването на рода?

40. Щом разрушава се родът, погива родовата дхарма; когато дхармата изчезне, във беззаконие родът потъва.

41. Когато беззаконие царува, Кришна, жените на рода се покваряват, а щом жените са покварени, Варшнея, и кастите се смесват.

42. Това смешение пък води рода и тези, дето го унищожават, в ада. От приношения — вода и зърно — лишени, предците също долу падат.

43. От злодейството на тези, унищожили си рода и кастите объркали, завинаги погива също и родовата и кастовата дхарма.

44. О, Джанардана, чували сме още, че хората от родове, чиято дхарма е унищожена, за вечни времена във ада пребивават.

45. Ах, какъв ужасен грях се готвим ний да сторим, убивайки роднини свои, от алчност удоволствия и царство да добием!

46. Дори ако без съпротива, невъоръжен, на Дхритаращра синовете с оръжие в ръката ме убият — за мен е по-добре!“

Санджая каза:

47. На бойното поле Арджуна изрече тези думи, захвърли лък, стрели, отзад на колесницата приседна, потънал в мъка.

ОМ! Така в свещената Бхагавадгита Упанишада, в науката за Брахма, в писанието за йога, в разговора между Шри Кришна и

Арджуна, свършва първа глава, наречена ЙОГА НА ОТЧАЯНИЕТО
НА АРДЖУНА.

ВТОРА ГЛАВА

Санджая каза:

1. На него, обладания от жалост, облян във сълзи и треперещ, измъчен и с объркан ум, Мадхусудана ето тези думи рече:

Шри Бхагаван каза:

2. Каква е тази недостойност в теб във този труден миг? На благородник тя не подобава; не към рая, а към позор те води, о, Арджуна!

3. Не ставай малодушен, Партха, това не ти подхожда. Позорната мекосърдечност отхвърли. Стани, о, Парантапа!

Арджуна каза:

4. Но как със Бхишма да се бия и също с Дрона, о, Мадхусудана? Как да ударя със стрели онези, за почит дето са достойни, о, Арисудана?

5. На този свят е по-добре с просия да живея, а не почитаните си учители да умъртвя. Ако убия моите учители — макар от алчност да са обладани — опръскана със кръв наслада ще спечеля!

6. Не знам кое е по-добре за нас — да победим или пък да ни победят. Но да живеем няма да желаем, ако убием строените пред нас на Дхритаращра синове!

7. От слабост и от жалост съм целия разтърсен. Объркан е умът ми и питам теб за своя дълг. Кажи ми твърдо кое е най-достойно? В нозете твои падам, просвети ме, аз ученик съм твой!

8. Не виждам мойта мъка, която чувствата изгаря, как ще ме остави — дори богато царство, неоспорвано от никой да спечеля и даже власт над боговете да добия!

Санджая каза:

9. Щом на Хришикеша тез слова изрече, Гудакеша пак повтори на Говинда: „Няма да се бия!“, и замлъкна.

10. На този, който скръбен беше на двете армии в средата, о, Бхарата, усмихнат Хришикеша заговори.

Шри Бхагаван каза:

11. Скърбиш за нещо, за което да тъжиш не трябва, и мъдри думи сякаш казваш. Ала за живите и за умрелите еднакво не тъгуват мъдреците.

12. Никога не е било да не съществувам аз, нито пък ти, нито тези вождове на хората; нито някога ще стане всички ние да не бъдем.

13. Както влезият във тяло детство, юношество, старост преминава, тъй и тялото се сменя — мъдрият не се обърква от това.

14. Сетивните усещания раждат, Каунтея, горещина и студ, а също удоволствие и болка. Те идват, после си отиват, защото са нетрайни. Приемай ги спокойно, о, Бхарата.

15. Човек, когото не объркват те, о, най-добър между хората, спокоен във страдание и в щастие, той за безсмъртие е зрял.

16. От небитието не се поражда нищо, нито пък реалното да бъде ще престане. Така са вътрешно видели тези двете познаващите истината мъдреци.

17. Това, с което всичко е изпълнено, е, знай, неунищожимо. На неизменното не може никой разрушение да причини.

18. Унищожими всичките тела са. Но знае се, че въплътеният във тялото е вечен, неунищожим и е неизмерим. Затуй — сражавай се, Бхарата!

19. А този, който мисли, че убива, и този, който смята, че е смъртен — и двамата се лъжат. Той не убива, нито е възможно убит да бъде нявга.

20. Той не се ражда, нито пък умира, нито, щом сега го има, да бъде ще престане. Непороден и вечен, неизменен и прадревен, той не умира, когато тялото умре.

21. Като го знае неизчезващ, вечен, нероден и неизменен, кого такъв човек, о, Партха, ще убие, и как ще го унищожи?

22. Тъй както износените дрехи човек изхвърля и нови си облича, така и тялото захвърляйки, във друго, ново тяло въплътеният отива.

23. Оръжията него не разрязват, а огънят не го гори. Водите него не намокрят, а вятърът не го суши.

24. Не може него да разрежеш, не може да го изгориш. Не можеш него да намокриш, не можеш да го изсушиш. Той вечен е и вездесъщ, стабилен, неподвижен, и винаги един и същ.

25. За него казва се, че е неявен, над мисълта и неизменен. Като го знаеш ти такъв, не бива никак да тъгуваш.

26. Но даже ако мислиш, че той вечно се ражда и вечно умира, то пак, о, Мощноръки, не подобава да тъжиш.

27. Родилият се ще умре непременно; умрелият със сигурност ще се роди. За неизбежното не трябва да скърбиш.

28. Неизявени са в началото съществата, по средата — проявени, о, Бхарата, и отново в своя край-неизявени. Какво тук има да тъгуваш?

29. Някой като чудо го съзира, друг говори пък като за чудо, трети го дочува като чудо, но чувайки дори, не го познава никой.

30. Въплътеният, телата всички обитаващ, е вечен и неубиваем, о, Бхарата. За никое от съществата не тъгувай затова.

31. Не трябва да се колебаеш също дълга си като изпълняваш. За кшатрия не съществува радост по-голяма от битката за правда.

32. Небесната врата сама отваря се тогава. Мечтаят кшатриите, Партха, за война такава.

33. Ако ти не изпълниш своя дълг да се биеш-и славата, и дхармата си ще изгубиш, и грях ще сториш също.

34. Ще говорят за позора твой людете вечно, а за този, който уважаван бил е, срамът по-лош е от смъртта дори.

35. Войните велики ще помислят, че избягал си от страх, и за тези, които оценяват те високо, ще паднеш във калта.

36. Думи непристойни твоите врагове ще изрекат, силата ти клеветейки. По-лошо може ли да има?

37. Убит, ти рая ще спечелиш, а ако победиш, земята ще те наслади. Затуй решително за битката стани, о, син на Кунти!

38. Еднакъв в щастие и мъка, в победа, както в поражение, стани, за битката готов! Грях така не ще извършиш.

39. И тъй, описах мъдростта на санкхя. Чуй сега за йога. Със нейното познание, о, Партха, ти на делата оковите ще хвърлиш.

40. По този път усилия безплодни няма, нито препятствия неотстраними. Дори и малко практика такава страха велик от раждане и смърт премахва.

41. Добре когато е насочен, о, радост за потомците на Куру, единен е умът. Различни и безбройни са на нерешителния умовете.

42. Красиви думи неразумните говорят, тълкуват Ведите буквално, Партха, удоволствия желаят и казват: "Тук нищо друго няма!"

43. Мечтаят в себе си за рая и в резултат прераждане постигат. Извършват многобройни ритуали наслаждения и власт за да добият.

44. Привързани към удоволствия и власт, с объркан ум — съсредоточеният, неотклонен разум за тях е непознат.

45. Във Ведите за трите гуни се говори, но ти свободен, о, Арджуна, от тях бъди. Над противоположностите, пребиваващ в саттва, без грижа за своето битие, установен във аза.

46. Доколкото е нужен бент на място, от вода залято, дотолкова са нужни всички Веди за мъдрия, познаващ аза.

47. Делата твое право са, но не и плодовете техни. Не трябва плодовете на делата за теб да бъдат подтик, но към бездействие не се привързвай също.

48. Установен във йога, действай без привързаност, о, Дхананджая, еднакъв във успех и неуспех. Йога се нарича неизменността.

49. Далеч по-ниско е, о, Дхананджая, делото обикновено, от единението с разума. Търси убежище във разума. Жалки са желаещите плодове.

50. Тоз, който е с единен разум, дори на този свят отхвърля и добрите, и лошите дела. Затуй към йога се стреми. Йога е изкуството в делата.

51. Мъдреците, разума обединили, отрекли се на действието от плода, освободени от оковите на вечното прераждане, постигат пълно съвършенство.

52. Когато твоят разум надделее заблудата и мрака, ще бъдеш равнодушен към чутото и към това, което в бъдеще ще чуеш.

53. Щом разумът ти, заслепен преди от шрутите, застане съсредоточен и непоклатим, тогава йога ще постигнеш.

Арджуна каза:

54. Какви са белезите, о, Кешава, на човек, съзнанието на когото в съсредоточеност е пълно? Как този със стабилен ум говори, как седи и как върви?

Шри Бхагаван каза:

55. Човек, когато е премахнал желанията свои от ума си, Партха, насочен в аза и в аза удовлетворен, наричат го човек със съзнание твърдо.

56. Чийто ум сред мъки е спокоен и в удоволствия — с угаснали желаниа, унищожил страстта, страха и яростта — мъдрец със ум стабилен го наричат.

57. Който непривързан е към нищо и добро и зло посреща без удоволствие и без боязън — съзнанието му е твърдо.

58. Тоз, който отвсякъде отдръпва сетивата, тъй както костенурката своите лапи — съзнанието негово е твърдо.

59. Когато въплътеният се дръпва от обектите, изгубват сладостта си, защото с тях той не се храни; но вкусът към тях остава. Обаче и вкусът дори изчезва, когато висшето съзреш.

60. А може и човек със различаващ разум, о, сине на Кунти, да се опитва, но сетивата буйни ума му да отнасят.

61. Нека да ги овладее и към мен да се насочи. Човек с разсъдък твърд е този с овладяни сетива.

62. Когато мисли за сетивните обекти, човек привързаност към тях поражда. От таз привързаност страстта възниква, а от страстта се ражда гняв.

63. Гневът заблудата създава, заблудата — объркване на паметта, това объркване — изгубване на разума, на разума крушението пък до падение довежда.

64. Освободен обаче от пристрастие и неприязън, при работа с обектите на сетивата себе си чрез аза контролиращ, той постига чистота.

65. В чистотата страданията негови изчезват. А пък човек със съзнание чисто постига бързо разум твърд.

66. Несъсредоточеният няма разум, нито за битието усет, без усета за битието няма мир, а без мира и щастие е невъзможно.

67. Чийто ум след сетивата ходи, съзнанието му отнесено е тъй, както вятърът отнася лодка по водата.

68. Затова, о, мощноръки, чийто усети са дръпнати на сетивата от всичките обекти, разсъдъкът му е стабилен.

69. Където ноц за всички същества е, будност за съсредоточения става. Което будност е за съществата, е ноц за зоркия мъдрец.

70. Тъй както неподвижно е морето, макар водите да го пълнят непрестанно, така желанията в него се изгубват. Той единствен мир постига, не който удоволствия мечтае.

71. Оставил всичките желания, без страсти, себелюбие и егоизъм, той постига мир.

72. Установяване във Брахма е това, о, Партха. Който стигне там, не се обърква вече. Във него пребивавайки в последния си час постига той тъждественост със Брахма.

ОМ! Така в свещената Бхагавадгита Упанишада, в науката за Брахма, в писанието за йога, в разговора между Шри Кришна и Арджуна, свършва втора глава, наречена САНКХЯ ЙОГА.

ТРЕТА ГЛАВА

Арджуна каза:

1. По-високо ти поставяш разума от действието, Джанардана, а защо към действия ужасни, о, Кешава, ме подтикваш?

2. Със тези някакси заплетени слова объркваш моя ум. Затуй кажи ми ясно това едничко нещо, с което блаженството да постигна.

Шри Бхагаван каза:

3. Два вида пътища във този свят от мен са дадени, о, непорочни. За мъдреците — на знанието йога, за йогите пък — на действието йога.

4. Нито чрез отричане от действия човек постига, нито чрез отшелничество само свършеното единство.

5. Дори за миг без действие не може някой да остане — дела извършва всеки, заставен от природните си свойства.

6. Възпиращ на действията органите, в ума на който продължават представи за сетивните обекти, той глупав е и се нарича лицемер.

7. А много по-добър е този, който сетивата с ума си контролира, о, Арджуна, и без привързаност отдава на действието органите в карма йога.

8. Върши определените дела, делата от бездействието по-добри са, дори и тялото с бездействие не можеш да поддържаш.

9. Всички действия обвързват в този свят, жертвените само не. Затуй върши, Каунтея, делата без да се привързваш.

10. Чрез жертва хората създаде нявга Праджапати и каза: „Чрез нея ще се размножавате и тя желаното ще ви донася.

11. Чрез нея вий хранете боговете и нека те да хранят вас. Почитайки се тъй взаимно, ще имате върховно блаженство.

12. Желаните от вас наслади ще имате от боговете, хранени чрез жертва. А който даровете взема без жертва да извършва, той крадец е същи.

13. От всички грехове освободени са добрите, остатъка от жертвата ядящи; същински грях ядат онези, за себе си единствено приготвящи храната.

14. Храната всички същества поражда, храната от дъжда се ражда, дъждът от жертва се поражда, а жертвата от делото се ражда.“

15. Знай, че делото от Брахма се поражда, а Брахма от най-висшето се ражда. Всепроникващият Брахма затова винаги във жертвата присъства.

16. Който, отдаден в удоволствия на сетивата, с туй завъртяно колело не се върти, — напразно, Партха, той живее.

17. Но човек, чиято радост е единствено във аза, доволен с аза и само в аза удовлетворен — за него дълг не съществува.

18. В делата му причина няма, нито в неговото надеяние; нито пък има някаква обвързаност с което и да било същество.

19. Затова със безпристрастност нужните дела извършвай. Единствено чрез безпристрастност азът висш е постижим.

20. До пълно съвършенство само чрез дела е стигнал Джанака и други още. Ти също с грижа за света върши делата свои.

21. Защото най-добрият както действа, така и другите постъпват. Какъвто пример той създава, по него хората се водят.

22. Аз нямам, Партха, дълг във никой от трите свята, нищо да постигам и нищо непостигнато — но пак дела извършвам.

23. Защото ако аз престана дела да върша непрестанно, то всички хора, Партха, по моя път ще тръгнат.

24. Ако действия не вършех, да рухнат щяха световете; на кастите разбъркване бих причинил, а пък на всички хора — гибел.

25. Невежите с привързаност, Бхарата, дела извършват, а знаещият трябва с безпристрастие да действа.

26. Да не създава той объркване във умовете на неразумните, привързани към делото. Да върши своята работа добре, подтиквайки и тях към дейност.

27. Всички действия от трите свойства — гуните природни — се извършват, ала човек, от егоизма заблуден, си мисли „действам аз“.

28. Познаващият гуните, о, мощноръки, и действията като взаимодействие на гуни с гуни, не се обвързва.

29. Заблуденият от гуните, към гуните и към делата се привързва. Но нека знаещият не обърква този с непълно знание.

30. Със съсредоточено съзнание делата всички като отдадеш във мен, без привързаност и без надежди, сражавай се, от всякаква тъга освободен!

31. Които постоянно се придържат към казаното тук от мен, с вяра и без колебание — от действията се освобождават.

32. А тези, които, колебливи, не практикуват както казах, загубват знанието цяло и своето съзнание унищожават.

33. Според своята природа мъдреците действат и всички същества я следват също; насила невъзможно е да се постигне нещо.

34. Установени са за всяко сетиво отблъскването и стремежа към който и да е обект. Под властта на тези две да не попада никой, защото пречки са по неговия път.

35. И по-добре е собствената дхарма лошо да изпълниш, отколкото да следваш чужда превъзходно. Във своята дхарма да умреш дори е благо; страшно е да следваш чуждата дхарма.

Арджуна каза:

36. Тогава от какво подбуден е човек да върши грях, дори, Варшнея, да не иска — насила сякаш тласкан?

Шри Бхагаван каза:

37. От раджа гуна породено, желанието се превръща в гняв. Като огън ненаситен, грях велик донасящ, той враг е страшен.

38. Както пламъкът със дим покрит е, огледалото със прах, а пък зародишът в утробата е скътан, така във раджа гуна той се крие.

39. Обгърнато е знанието на мъдрия от вечния противник — огъня на неутолените желания, о, Каунтея.

40. За него казват, че сетивата, ума и разума са негов дом. За въплътения той заблуждения създава и знанията с тях забулва.

41. Затуй най-първо сетивата овладей, о, най-добър потомък на Бхарата, на всяка цена този грешник убий, мъдрост и знание който погубва.

42. Сетивата, казват, са велики; умът е по-велик от тях; от него разумът е още по-велик; обаче най-велик е азът.

43. По-висш от разума го осъзнавай, установи се в аза и убий врага, о, мощноръки, прикрит във форма на желание неизпълнимо.

ОМ! Така в свещената Бхагавадгита Упанишада, в науката за Брахма, в писанието за йога, в разговора между Шри Кришна и Арджуна, свършва трета глава, наречена КАРМА ЙОГА или ЙОГА НА ДЕЙСТВИЕТО.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Шри Бхагаван каза:

1. Таз безсмъртна йога аз открих на Вивасван, Вивасван на Ману я предаде, а Ману разказа на Икшваку.

2. Така царете тази йога по традиция един на друг предаваха. Но дълго време щом измина, Парантапа, изгуби се тя в този свят.

3. Днес аз на теб откривам тази древна йога, защото мой почитател си и си ми любим. Тя несъмнено е велика тайна.

Арджуна каза:

4. Но твойто раждане е късно, по-старо раждането е на Вивасван. Как тъй ти пръв си я изказал?

Шри Бхагаван каза:

5. Много мои раждания са преминали, Арджуна, твои също. Аз всичките ги знам, но ти не ги познаваш, Парантапа.

6. Аз нероден съм, със същност неунищожима и господар на съществата. Във своята природа пребивавам и в мойта Мая аз се раждам.

7. Когато дхармата запада, щом не-дхармата укрепва, тогава, о, Бхарата, аз раждам себе си.

8. Достойните да защитя, злодеите да погубя и дхармата да утвърдя се явявам от ера на ера.

9. Тоз, който дивното ми раждане така познава, о, Арджуна, не се преражда, щом напусне тялото, а с мен се слива.

10. Без страсти, страх и гняв, погълнати в мен неотклонно, в мен търсеци закрила, с усърдие и знание пречистени, мнозина идват в мен.

11. Тъй както те към мен подхождат, така и аз приемам тях. Затуй по моя път да следват винаги, о, Партха.

12. А тези, успех в делата дето искат, почитат боговете, защото в този свят човешки успехът на делата идва бързо.

13. От мен създадени са четирите касти според различните дела и качества. Макар създател техен, знай, че недействащ и неизменен съм.

14. Делата мен не замърсяват, нито пък аз жадувам плодовете техни. Този, който ме така познава, не се обвързва от делата.

15. С такова знание извършвали са действия желаещите свобода във древността. Така и ти върши делата, както древните.

16. Какво е дело и що е надеяние — тук се заблуждават дори и мъдреците. Аз действието ти разкривам, защото, щом го знаеш, от нечистота ще се освободиш.

17. Да се познава действието трябва непременно, а още и злодействието и бездействието също. На делото е тайнствен пътят.

18. Този, който в действие бездействие съзира и който във бездействието вижда действие, той между хората е мъдър, той съединен е и е свършил всичко, което трябва да извърши.

19. От всичките представи и желания свободен, чийто дела са изгорели в огъня на знанието, дори и мъдреците учен го наричат.

20. Към плодовете на делата стремежа изоставил, винаги доволен, на нищо не разчитащ, макар и непрекъснато да действа, той не извършва нищо.

21. Себе си, ума си покорил, желание за придобивки изоставил, извършващ работата само с тялото, той грях не върши.

22. Задоволен с това, което от самосебе си му идва, над двойките противоположности, от завистта освободен, в печалба и във загуба еднакъв, макар да действа, той не се обвързва.

23. Този, който привързаността е надделял, свободен, със съзнание във мъдростта установено, действията като жертва изпълняващ — изчезват всички негови дела.

24. Жертвата е Брахма, маслото е Брахма и огънят е също Брахма. Принасянето пак чрез Брахма става и Брахма също се достига от онзи, който при всяко дело в Брахма е съсредоточен.

25. Жертва на боговете йоги някои извършват. Други самите себе си чрез жертвата на Брахма се принасят.

26. Слуха и сетивата други йоги във огъня на съсредоточеност изгарят, а трети звука и всичките обекти на сетивата изгарят в пламъка на сетивата.

27. Други изгарят всичките дела на сетивата и всички действия на праната във пламъка на йога на съсредоточеност във аза, от мъдростта запален.

28. Жертвуват богатство някои, аскетизъм и практика на йога посвещават, а други жертвуват обети на изучаване и знание.

29. Някои изгарят прана във апана и апана в прана. Задържайки движението на прана и апана, те пранаяма практикуват.

30. Други храненето управляват и изгарят праните във праните. Познаващи жертвуването, всички те с жертвата изгарят греховете.

31. Които хранят се с остатъци от жертвата, безсмъртие донасящи, вечния Брахма достигат. Не е за тези, които жертва не принасят този свят, а другия още по-малко, о, най-добър от потомците на Куру.

32. Такива жертвоприношения подробно са описани във Ведите. Знай, че всички те от действието са родени, и ще се освободиш.

33. Жертвоприношение на мъдрост по-добро е от жертва на имоти светски, о, Парантапа. Всички действия във мъдростта завършват, Партха.

34. Покланяй се, служи и питай мъдреците, истината зрящи, и в знанието ще те посветят.

35. Това щом знаеш, не ще изпаднеш отново във заблуда, о, Пандава. Със тази мъдрост ще съзреш във аза всички същества и после — мен.

36. Дори от всички грешници ти най-голям да бъдеш, със лодката на знанието само ще преплуваш всички грехове.

37. Тъй както огънят пламтящ дърветата изпепелява, о, Арджуна, така на знанието огънят изпепелява всичките дела.

38. Като знанието свято, няма друго в този свят. Който в йога е установен, с времето ще го намери в аза.

39. Погълнат в него, преданият, контролиращ сетивата, спечелва знанието и така достига мир върховен.

40. Невежият, безверният и колебаещ се пропадат. Щастие за колебливия ни в този свят, ни в другия не съществува.

41. Делата не обвързват, Дхананджая, този, който действията е отдал на йога, съмненията чрез знанието е унищожил и е установен във аза.

42. Затуй със меча на знание за аза убий гнездящото се във сърцето от незнание родено колебание, установи се в йога и стани, Бхарата!

ОМ! Така в свещената Бхагаватгита Упанишада, в науката за Брахма, в писанието за йога, в разговора между Шри Кришна и Арджуна, свършва четвърта глава, наречена ЙОГА НА МЪДРОСТ, ДЕЛО И НЕОБВЪРЗВАНЕ.

ПЕТА ГЛАВА

Арджуна каза:

1. Отричането от делата, Кришна, и също йога хвалиш ти. Каж ми твърдо това от тези две, което по-добро е.

Шри Бхагаван каза:

2. Отричането и на действието йога — от двете всяко най-висше щастие донася. Обаче по-висока от отричането от делата е Карма Йога.

3. Знай, този е завинаги отречен, който ненавист не изпитва, нито пък желание. От двойките противоположности освободен, той бързо се избавя от обвързване.

4. Санкхя и йога за различни невежите, не умните представят. Който във едната е установен, на двете получава плодовете.

5. Там, където чрез санкхя се отива, дотам и йога стига. Едно във санкхя и във йога който вижда, той истината вижда.

6. Но отреченост, о, мощноръки, без йога трудно се постига. Съединен чрез йога, мъдрецът в Брахма бързо стига.

7. Съединен чрез йога, чист във своя аз, със покорено себе, надвил на сетивата, чийто аз на всички същества е азът — дори да действа, той не е обвързан.

8. „Нищо аз не правя“ — съединен, познаващият истината така да мисли трябва — като вижда, чува, пипа, помирисва, храни се, върви, сънува, диша,

9. като говори, дава взема, отваря и затваря — като оставя сетивата с техните обекти да взаимодействат.

10. Към този, който, оставил привързаността, делата върши и на Брахма ги отдава, не се прилепва грях, тъй както към лотоса — вода.

11. Докато действуват със тяло, ум, разум и сетива дори, йогите пречистват аза, изоставили привързаността.

12. Отхвърлил плодовете, съединеният постига устойчив мир, а несъединеният, към делата заради резултата им привързан, в зависимост попада.

13. В ума си от всичките дела отречен, себевладеещият въплътен щастливо пребивава в града със девет порти, без да действа и без действия да причинява.

14. Този управител не сътворява за хората ни задължения, нито дела, нито привързаност към техни плодове — а неговата Мая това извършва.

15. Вездесъщият ничий грях не приема, нито добродетел. Объркани са съществата, защото знанието от незнание прикрито е.

16. В които незнанието от знание е разрушено, в тях знанието като блестящо слънце висшия огрява.

17. В които разумът такъв е, такъв е азът, на това отдадени, които убежище потърсили са в него, изчистват греховете си със знание и стигат там, откъдето никой не се връща.

18. Едно и също виждат мъдрите във брахман образован и смирен, във крава, в слон, във куче и във просяк.

19. Още тук дори от този е победен светът, умът на който в равновесие стои. Безгрешен, към всичките еднакъв е Брахма, затова той в Брахма пребивава.

20. Не бива да се радваш, удоволствие когато получаваш, не бива да скърбиш, когато страдаш. Който със стабилен разум е, незаблуден и знаещ Брахма, във Брахма пребивава.

21. Азът, към насладите отвънка непривързан, щастието придобива, което е във аза. Този аз, съединен със Брахма постига вечно блаженство.

22. От външните контакти породени, непостоянни и носещи страдания са радостите, о, сине на Кунти; не търсят мъдрите наслада в тях.

23. Който тук дори, преди от тялото да се освободи, успее напора на гняв и страст да спре, той съединен е и щастлив човек.

24. Тоз, който в себе си щастлив е, в себе си се наслаждава и вътре в себе си съзира светлина, този йога, съединявайки се с Брахма, тъждествен с Брахма става.

25. Тъждественост със Брахма постигат мъдреците с разрушени грехове, съмненията хвърлили, чийто ум от аза подчинен е; които на добруването на всички същества са се отдали.

26. От гняв и страст освободени, овладели си ума, тези отшелници, познаващи аза, постигат бързо тъждественост със Брахма.

27. Оставяйки отвън обектите на сетивата, погледа между веждите спрял, на прана и апана хода в ноздрите като прекъсва,

28. със подчинени сетива, ум и разсъдък, мъдрецът, към освобождение насочен, лишен от страсти, страх и гняв, завинаги свободен става.

29. Мен знаещ, като приемащ жертвите, а също и усилията; на всички светове като владетел и доброжелател на всички същества — той мир постига.

ОМ! Така в свещената Бхагаватгита Упанишада, в науката за Брахма, в писанието за йога, в разговора между Шри Кришна и Арджуна, свършва пета глава, наречена **ЙОГА НА ОТРИЧАНЕ ОТ ДЕЙСТВИЯТА.**

ШЕСТА ГЛАВА

Шри Бхагаван каза:

1. Този, който без упование във плодовете делата върши, които трябва да извършва — той е отречен и той е йога, не онзи, който огън жертвен не запалва и обреди не изпълнява.

2. Това, което е отреченост, то йога се нарича, така го знай, Пандава. Наистина, не става никой йога, щом от въображенията си не е отречен.

3. За мъдрия, йога започващ, се казва, че средство са делата. А който е йога постигнал, за него казва се, че средството е недеяние.

4. Щом нито към обектите на сетивата, нито към делата се привързва, тогава изоставилият въображенията всички установен във йога се нарича.

5. Нека той чрез аза аза да издига, никога чрез аза аза да не сваля, защото азът на аза е приятел и азът на аза сам е враг.

6. За този азът е приятел, който аза със аза победил е; когато азът е непобеден, тогава азът негов враг е.

7. Аза победил, постигнал мир, установен е вече той във аза висш във студ и пек, във удоволствие и мъка, във уважение и във позор.

8. Комуто азът със мъдрост и със знание задоволен е; който е непоклатим и сетивата победил, съединен наричат йога, отнасящ се еднакво към глина, камък и злато.

9. А чийто разум е еднакъв между приятели, другари, врагове и безучастни, безразлични, ненавистници, роднини, сред праведни а също и сред грешни, той още по-висок е.

10. Нека йогът постоянно да се упражнява сам, във тайно място, със съзнание в аза насочено, свободен от желания, към придобивки безразличен.

11. На чисто място да застане, върху постилка здрава, не много ниска или пък висока — с тревата куша, антилопска кожа и плат застлана.

12. Съсредоточвайки ума, мислите и сетивата си владеещ, нека, седнал във асана, да упражнява йога за изчистване на аза,

13. като поддържа тялото, главата, шията изправени и неподвижни, погледа държащ във върха на носа, без настрани да поглежда;

14. себето успокоил, страха прогонил, твърд във целомъдрие, със ум стабилен, съзнание към мен насочил, отдаден в мен.

15. Като се упражнява винаги така, йогът с ум успокоен постига пребиваващия в мене мир на висшата нирвана.

16. Не е, обаче, тази йога за неумерени в яденето, нито пък за онзи, който никак не яде, нито за този, който много спи, нито за будувания много, о, Арджуна.

17. Умереният в храненето и в почивката, умереният в работата, умереният във спането и будуването става йога и страданието го напуска.

18. Щом, овладяно, съзнанието в аза е установено постоянно, освободеният от всичките желания нарича се съединен.

19. Като пламък във спокоен въздух — така сравняват йога със съзнание дисциплинирано, съединение със аза упражняващ.

20. Когато мисълта в покой е задържана чрез практика на йога, когато удовлетворен е, аза виждайки чрез аза във аза,

21. щастие върховно във което умът съзира, за сетивата недостъпно; когато, там установен, от истината не помръдва;

22. достигнал го, когато той разбира, че повече не може да постигне и пребиваващ в него дори нещастия големи не го разтърсват —

23. това е скъсване на връзките с тъгата и се нарича йога. Тази йога се следва със решителност и неотклонен ум.

24. Всички желания, от помисли родени, напълно изоставил, с ума си като овладява сетивата от всичките страни,

25. полека-лека неотклонност да постигне с помощта на разума, като го придържа. Във аза утвърден, за нищо друго да не мисли.

26. Винаги когато се изплъзва колебливият и нестабилен ум, нека той го връща, задържайки го във властта на аза.

27. Този йога, умът на който е успокоен, със усмирени страсти, чист и слял се с Брахма — постига висшето блаженство.

28. Завинаги със аза свързан, премахнал греховете, постига лесно йогът на единението с Брахма върховното блаженство.

29. Във всички същества съзира аза и в аза — всички същества тоз, чийто аз чрез йога е съединен — навсякъде все същото той вижда.

30. Този, който мен навсякъде съзира и всичко вижда в мен, не ще го аз загубя, нито пък той мене ще изгуби.

31. Който, утвърден в единство, мен почита като пребиваващ във всички същества, този йога, където и да е, във мен живее.

32. Който чрез сливане със аза навсякъде едно и също вижда, о, Арджуна, — щастливо или пък нещастно — този йога свършен се смята.

Арджуна каза:

33. На тази йога, провъзгласяна от теб за достижима чрез равновесие, Мадхусудана, не виждам твърдата основа, защото неспокоен е умът.

34. умът наистина е колеблив, о, Кришна, той е буен, упорит и силен. Аз мисля, че удържането му е трудно, тъй както и на вятъра.

Шри Бхагаван каза:

35. Без съмнение, о, мощноръки, умът е трудно удържим и колеблив, но може, Каунтея, чрез практика и чрез безстрастие да бъде укротен.

36. За този, който не се е овладял, е трудно йога да постигне, според мен; но ако себе си владее, той може да постигне чрез усилията подходящи.

Арджуна каза:

37. А неуспелият, макар усърден, чийто ум блуждае и се отклонява настрани от йога, щом свършенство не постига в йога, по кой път тръгва, Кришна?

38. Дали загива, отпаднал и от двата пътя, като разкъсан облак, без опора, мощноръки, объркан в търсене на Брахма?

39. Това съмнение, о, Кришна, ще трябва пълно да разсееш, защото за друг, освен за теб, разсейването му е непосилно.

Шри Бхагаван каза:

40. О, Партха, нито тук, ни там за него гибел няма, защото вършещият, любими мой, добро, не ходи никога по пътя към провала.

41. На праведните светове той достига и там безчет години пребивава, а после във семейство на достойни отпадналият се

преражда.

42. Или пък той ще бъде в дом на йоги мъдри. Но трудно е в света такава раждане да се достигне.

43. Там връзка получава той със разума от тялото предишно и пак на самосъвършенство се отдава, о, радост за потомците на Куру.

44. Увелича се неудържимо от тази практика предишна и на Ведите над ритуала даже преминава стремящият се знание на йога да постигне.

45. На практиката като резултат от греховете се изчиства старателният йога, усъвършенства се през много раждания и накрай достига този път върховен.

46. От аскетите йогът по-велик е, от мъдреците също по-велик се смята и от отдадените на делата по-велик е йогът; затова стани ти йога, о, Арджуна!

47. А от всички йоги този, който в мен насочен е чрез вътрешния аз, изпълнен с вяра, аз смятам най-добре съединен.

ОМ! Така в свещената Бхагаватгита Упанишада, в науката за Брахма, в писанието за йога, в разговора между Шри Кришна и Арджуна, свършва шестата глава, наречена **ЙОГА НА СЪСРЕДОТОЧЕНОСТ ВЪВ АЗА.**

СЕДМА ГЛАВА

Шри Бхагаван каза:

1. С ум насочен в мен, о, Партха, под закрила моя йога като практикуваш, чуй как несъмнено мен изцяло ще узнаеш.

2. Познание и мъдрост аз ще ти предам. Като ги разбереш, тогава друго за узнаване не ще остане.

3. Измежду хиляди човеци към съвършенство единици се стремят, а от постигналите съвършенство напълно мен познават единици.

4. Земя, вода и огън, въздух и пространство, ум, разум и себичност — ето осем форми на моята природа.

5. Моята низша природа е тази. Узнай ти и другата, висша: душа на битието, мощноръки, която този свят поддържа.

6. От нея всички същества възникват, знай това. Аз създател съм на този свят и също негов разрушител.

7. От мен по-висше нещо няма, Дхананджая. На мен нанизано е всичко като бисери на нишка.

8. Аз на водата съм вкуса, о, Каунтея, на луната и слънцето съм светлината, Пранава съм на всички Веди, звука в пространството, в мъжете — мъжествеността.

9. Благоуханието на земята съм и в огъня горещината, във всички същества живота съм и аскетизма на аскетите.

10. Аз семето съм на всички същества. Познай ме като разума извечен на мъдреците, като величието на великите.

11. Силата съм аз на силните, от привързаност и от желаниа освободени. Във съществата любовта съм, на дхарма непротивна.

12. Всички състояния — на саттва, раджас и на тамас — от мен са само. Знай, че аз във тях не съм, а те са в мене.

13. От трите гуни е този свят объркан и не ме узнава като от тях стоящ по-горе и неунищожим.

14. Трудно е да се надмогне тази моя дивна Мая, създадена от трите гуни. Но търсещите в мен убежище я надделяват.

15. Не търсят в мен убежище злосторниците, глупавите, долни хора, със знание, объркано от Мая и с демонична същност.

16. Четири вида добродетелни хора почитат мен, Арджуна: страдалците, знание които търсят, за богатство жадните и мъдреците, о, Бхаратаршабха.

17. От тях мъдрецът, винаги съединен, мен единствено почитащ, е най-добър. За него много аз съм мил и той за мен е мил.

18. Те всички добродетелни са, но като мен мъдрецът е — така аз мисля. Той непоклатим е, защото в мене е съединен и аз съм висшата му цел.

19. Подир прераждания много достига ме мъдрецът. Такъв велик човек да осъзнава „Васудева е всичко“, трудно се намира.

20. А тези със смутено от желанията знание различни ритуали изпълняват според своята природа, търсеци убежище във други божества.

21. Щом с вяра някой форма някоя почита, на неговата вяра пак аз стабилност давам.

22. Изпълнен с тази вяра, той от божеството подкрепя търси и исканото получава, но всъщност от мен това е само.

23. Обаче тези плодове за хората със ум ограничен нетрайни са. Почитащите божествата тях постигат, но преданите в мен при мен достигат.

24. Мен, неприятели, за проявен неразумните смятат. Мойта висша същност не познават, неизменна и всевишна.

25. Не съм за всички явен аз, в обвивката на Мая съм забулен; светът объркан мене не познава като нероден и неизменен.

26. Предишните, и настоящите, и бъдещите същества аз зная, о, Арджуна, но никой мен не знае.

27. От противоположностите на омраза и привличане, Бхарата, попадат във заблуда всички същества, о, Парантапа.

28. Но хората, изчистени от грехове, добри дела извършващи, освободени от заблудата на двойките противоположности, почитат мен, в себеотдаване установени.

29. Търсещите в мен закрила, към освобождение от смърт и старост се стремят, узнават пълно Брахма, аза висш и всичките дела.

30. Който като същност на земното и на божественото, на всички жертвоприношения узнае мен — в часа на своята смърт дори — със ум

съединен ме той познава.

ОМ! Така в свещената Бхагавадгита Упанишада, в науката за Брахма, в писанието за йога, в разговора между Шри Кришна и Арджуна, свършва седма глава, наречена **ЙОГА НА МЪДРОСТТА И ПОЗНАНИЕТО**.

ОСМА ГЛАВА

Арджуна каза:

1. Какво е Брахма, що е вътрешният аз и що е дело, о Пурушоттама, кое наричат същина на съществата и кое е на божествата същност?

2. Кое е същина на жертвата тук в тялото, Мадхусудана, и как си познаваме чрез самоконтрол в момента на смъртта?

Шри Бхагаван каза:

3. Неразрушимото е Брахма, вътрешният аз е собствената висша същност. Това, което съществата ражда и тяхната природа се нарича дело.

4. На съществата същност е преходността, душа е същността на боговете. На жертвата тук в тялото съм същината аз, о, най-добър от възплътените във тяло.

5. И който в своя сетен миг от тялото излиза и си отива, мен само като помни, той в моята същност идва, това е несъмнено.

6. Каквато същност помни този, който тялото напуска, там той отива, Каунтея. Той непременно там отива.

7. Затуй по всяко време мен помни и се сражай. Чиито ум и разум са в мен отдадени, той също в мене идва несъмнено.

8. Чрез практика, съединен със йога, без към друго мисълта да отклонява, този, който висшия Пуруша съзерцава, Партха, в него стига.

9. Който, странящ от тъмнината, помни винаги всезнаещия и прадревен, всеуправляващ и от атома по-малък вседържател с немислима форма, ярък като слънце,

10. и на смъртта в мига със ум непоклатим, отдаден със любов и съединен със йога, поставяйки изцяло прана в средата между веждите, той в този дивен и върховен дух достига.

11. Кратичко това ще ти опиша, което знаещите Ведите наричат неразруσιμο, в което влизат безпристрастните отречени, заради което в целомъдрие живеят.

12. Вратите всички като контролира, ума в сърцето щом постави, а праната във челото изпрати — съсредоточеност йогична е това.

13. Тялото като оставя, във нея който е и произнася ОМ — сричката една, на Брахма равна, и мене помни — достига той целта върховна.

14. Мен който помни постоянно, съзнанието на когото е неизменно, за този винаги усърден йога аз постижим съм лесно, Партха.

15. Като пристигнат в мен, не получават вече ново раждане в нетрайната обител на страдание великите, върховно съвършенство обладали.

16. От царството на Брахма надолу всички светове на връщане отново подлежат, Арджуна, но в мене който дойде, Каунтея, не ще получи раждане отново.

17. Които знаят деня на Брахма, хиляди епохи продължаващ; познават и нощта, хиляди епохи дълга — познават те деня, тъй както и нощта.

18. От непроявеното нещата проявени всички се пораждат при идването на деня. При идването на нощта пък в непроявеното отново се разтварят.

19. На съществата множеството, възниквайки отново и отново, се разтваря неизменно, Партха, при идването на нощта и се възражда с настъпването на деня.

20. Но над това непроявено друг непроявен и вечен съществува, който не загива при гибелта на всички същества.

21. Това непроявено неунищожимо се нарича. На него казват висша цел; постигналият го не се възвръща. Това е висшата обител моя.

22. Това е висшият Пуруша, Партха, той чрез непреклонна преданост е постижим. Във него пребивават съществата, които всичко тук изпълват.

23. Времето, в което йогите, като напускат, отиват безвъзвратно, или пък се възвръщат, ще ти открия, о, Бхаратаршабха.

24. В огън, в светлина, във ден, в бялата половина, в северните месеци като напускат, знаещите Брахма в Брахма стигат.

25. В дим, във нощ, във черната половина, в месеците южни лунна светлина като получи, йогът се възвръща.

26. Наистина се смятат двата пътя — бял и черен — за пътища извечни на света. Безвъзвратно по единия се заминава, по другия се връщаш пак.

27. Тези пътища като познава йогът, Партха, никога не се обърква. Затуй по всяко време на йога ти бъди отдаден, о, Арджуна.

28. Отива йогът на добрите действия над плодовете, във Ведите посочени, над жертвоприношенията, над аскетизма, над благотворството и като знае туй, което казах, издига се до висшето, извечно състояние.

ОМ! Така в свещената Бхагаватгита Упанишада, в науката за Брахма, в писанието за йога, в разговора между Шри Кришна и Арджуна, свършва осма глава, наречена ЙОГА НА НЕУНИЩОЖИМИЯ БРАХМА.

ДЕВЕТА ГЛАВА

Шри Бхагаван каза:

1. На тебе, незлобливи, ще открия тази най-висша тайна на познание и мъдрост, която щом познаеш, от нечистотата ще се освободиш.

2. Това е мъдрост царствена, царствена тайна, очистителка най-висша. Чрез пряко преживяване се тя постига, на дхарма съответства, за практика е лесна и неунищожима.

3. Във тази дхарма които нямат вяра, Парантапа, не ме постигат и в кръговрата на смъртта се връщат.

4. От моята непроявена същност проникнат е светът изцяло. В мене пребивават всички същества, но аз не съм във тях.

5. Но всъщност и не пребивават в мене съществата, ето тайната божествена! Поддържащ съществата, а не пребиваващ в тях е моят аз, създателят на съществата.

6. Тъй както вятърът могъщ навсякъде се движи, но все в пространството остава, така и всички същества намират се във мене, знай това!

7. В моята природа идват всички същества на творението в края, сине на Кунти. И аз отново ги създавам, друго творение щом почне.

8. Чрез своята природа аз пресъздавам отново и отново множеството същества, изцяло подчинени на природата.

9. Но не ме обвързват делата тези, Дхананджая; аз безучастен съм, към действията непривързан.

10. Под мой надзор природата твори неподвижното и движещото се. Това причина е, о, Каунтея, за кръговрата на света.

11. Мойто възплъщение в човешка личност глупавите пренебрегват, и не познават висшата ми същност на върховно божество на съществата.

12. С надежди напразни, напразни постъпки, със знание безсмислено, от разума лишени, пленени са от дяволска и демонска объркваща природа.

13. Но великите души, о, Партха, в природата божествена живеещи, почитат мен със ум непоклатим, като познават извора несъкрушим на съществата.

14. Славещи ме непрестанно, ревностни, твърди в обетите, обичащи мен със преклонение дълбоко, завинаги на мене посветени, те мен почитат.

15. На знание чрез жертва други посветени почитат мене, който съм единен, двойствен и безкрайнолик.

16. Аз съм ритуала, аз жертвата съм, аз съм дара за предците, билката съм аз, аз съм мантрата, аз съм и жертвеното масло, аз огъня съм и аз съм жертвения дар.

17. Аз съм бащата на света и майката, и вседържателя и праотеца, този, който да се узнае трябва, очистителя, думата свещена ОМ, и още Рик и Сама и Яджух.

18. Аз съм пътя, съпруга, господаря, свидетеля, дома, убежището, приятеля, твореца, разрушителя, опората, хранилището, семето безсмъртно.

19. Аз топля, аз проливам дъжд и аз го спирам. Безсмъртието и смъртта съм аз, а също битието и небитието, о, Арджуна.

20. На трите веди познавачите, пиещи сома, от грехове очистени, мен почитащи чрез жертва, се молят в рая да отидат. Светът пресвят на бога Индра те достигат и на боговете дивните наслади във небето получават.

21. Щом се наслаждат на онзи райски свят обширен, със заслуги изтощени, връщат се във този смъртен свят. Към тройната дхарма се придържат, насладата жадуват и получават туй, което идва и после си отива.

22. На хората, почитащи мене, насочени единствено към мен, съединени постоянно, аз пълна сигурност донасям.

23. Тези, които на други богове са предани и ги почитат, следват ги със вяра — те също мен почитат, Каунтея, макар и не във съответствие със знанието изначално.

24. Аз единствен всъщност съм вкусващия и бога на жертвоприношенията всички. Но истината те за мен не знаят и отпадат затова.

25. Почитащите боговете при тях отиват, които предците почитат, отиват при предците, при духовете стигат жертващите за духовете, а

жертващите за мен при мене идват.

26. С чисто сърце и любов когато някой лист, цветче, вода или пък плод ми поднесе — аз вкусвам този дар, поднесен ми с любов.

27. Което правиш, каквото вкусваш, каквото жертваш или пък даряваш, каквото въздържание да следваш, Каунтея, това извършвай като приношение към мен.

28. Така ще се освободиш и от добрите и от злите плодове и на делата от оковите. Чрез йога и отричане съединен, освободен, във мен ще дойдеш.

29. Във всички същества еднакъв съм — нито омразен, нито пък любим за мене има. Но с любов които ме почитат — те са в мен и аз съм също в тях.

30. Ако дори голям злодей почита мен, без да отклонява любовта си към нещо друго, той е светец, защото е правилно насочен.

31. Той скоро в дхарма се установява и вечен мир постига. Уверен ти бъди, о, Каунтея, не загива преданият в мен.

32. Наистина, които в мен убежище намират, дори да имат рождение низше — жени и вайши, даже шудри — те стигат пак пътя върховен.

33. А още повече така е за брахманите свети, за преданите велики мъдреци. Щом си в този мъчителен, недълговечен свят, почитай мен.

34. С ума си в мен бъди, обичай мен, за мене жертвай, на мен поклон прави. На мене посветен, така съединил си аза, ще дойдеш в мен.

ОМ! Така в свещената Бхагаватгита Упанишада, в науката за Брахма, в писанието за йога, в разговора между Шри Кришна и Арджуна, свършва девета глава, наречена **ЙОГА НА ЦАРСТВЕНАТА МЪДРОСТ И ЦАРСТВЕНАТА ТАЙНА.**

ДЕСЕТА ГЛАВА

Шри Бхагаван каза:

1. И отново, мощноръки, мойта висша реч изслушай, която аз на теб, любими мой, за твоето добруване ще кажа.

2. Нито боговете, нито мъдреците славни познават мен. Началото съм аз на боговете и на мъдреците славни.

3. Който мене нероден и безначален знае, на световете господар велик, той без съмнение измежду смъртните от всички грехове свободен става.

4. Разум, мъдрост, незаблуда, радост, мъка, битие, небитие, боязън, също храброст,

5. неувреждане и постоянство, удовлетвореност, аскетизъм, благотворство, слава и позор — свойства са на съществата, но всички те от мене идат.

6. Древните велики седем мъдречи и после четиримата Ману от мойта същност чрез ума ми са родени; от тях пък произлизат световете на всички същества.

7. Моето величие и сила който истински познава, без илюзии чрез йога несъмнено се съединява.

8. Аз съм извора на всичко, всичко живо е от мене. Туй познават мъдреците и със всеотдайност ме почитат.

9. С ум във мене, със живот, отдаден в мен, те взаимно се пробуждат и във непрекъснат разговор за мене радост и удовлетворение намират.

10. На тях, поклонници винаги съединени, изпълнени с любов, дарявам единение на разума и те чрез него ме достигат.

11. С особено съчувствие аз разрушавам тъмнината на заблудата със яркия светилник на аза в тях.

Арджуна каза:

12. Ти висшия си Брахма, висшата обител, очистител най-върховен, извечно божество, господът изконен, нероден и вездесъщ.

13. Така те славят всички мъдреци, божествените Нарада, Асита и Девала, Вяса и ти самият все същото ми обясняваш.

14. Всички тези истини приемам, които ти ми казваш, о, Кешава. Наистина всевишни, не те познават нито демоните, нито боговете.

15. Чрез собствения аз познаваш аза твой, върховен дух, на съществата извор, господар върховен, бог на боговете, на космоса владетел.

16. Разкажи ми още по-подробно за дивните си свойства, с които изпълваш световите и пребиваваш в тях.

17. Как да зная, о, Йоги, тебе с постоянно размишление; във образи какви от мене си мислим, всевишни?

18. Подробно опиши проявите и силите си, Джанардана, отново разкажи ми; за мен насита няма като слушам безсмъртните ти думи.

Шри Бхагаван каза:

19. Да, ще ти разкажа за най-важните ми дивни свойства, о, най-добър от потомците на Куру, защото няма граница за мен.

20. Аз съм азът, Гудакеша, във всички същества, аз началото съм, края и средата на съществата всички.

21. От Адитите съм Вишну, от светлините — слънцето блестящо, Маричи сред Марутите; от звездите съм Луната,

22. от Ведите съм Самаведа, от боговете съм Васава, от сетивата съм ума; съзнанието аз съм във съществата.

23. От Рудрите Шанкара съм, сред якшите, ракшасите — Виттеша съм, сред Васутите съм огъня и съм Меру сред планините.

24. От свещениците аз съм главния — Брихаспати, сред войните съм Сканда, измежду водите аз съм океана.

25. Сред мъдреците славни аз съм Бхригу, от звуците съм аз звукът единствен — ОМ, от жертвоприношенията аз джапа съм, от неподвижните неща съм Хималая.

26. Сред дърветата съм аз баняна, сред божествените мъдреци — Нарада, измежду гандхарвите — Читраратха, измежду съвършените — великият мъдрец Капила.

27. Сред конете Уччхайшрава мене знай, от амрита породен; сред слоновете — Айравама, а сред хората съм царят.

28. Измежду оръжията гръмотевицата аз съм, сред кравите съм Камадхену, сред създаващите поколение Кандарпа съм, сред змиите съм аз Васуки.

29. Сред нагите Ананта съм, Варуна съм сред обитателите на водата, Аряма от предците съм, и Яма от поддръжниците на реда.

30. От дайте Прахлада съм, от утешителите — времето, лъвът съм сред животните, от птиците — Гаруда съм.

31. От очистителите — вятъра, сред войните съм Рама, крокодилът измежду рибите, а сред реките — Ганга.

32. На творенията аз началото съм и края и средата също, о, Арджуна, науката за аза от науките, и заключението аз съм в спора.

33. От буквите съм А, от словосъчетанията — двандва, времето безкрайно аз съм, създателят, с лице обърнато навред.

34. Аз съм всепоглъщащата смърт, корена на бъдните неща, от жените- славата и радостта, речта и паметта, разсъдъкът и постоянството, търпението съм.

35. От химните — Брихатсама съм, от поезията- Гаятри, от месеците — Маргаширша, от сезоните съм пролетта.

36. От измамниците съм хазартът, на ярките съм яркостта, победата съм аз и приключението, на чистите съм чистотата.

37. От Вришните съм аз Васудева, от Пандавите съм Дхананджая, от мъдреците аз съм Вяса, а от поетите — Ушана.

38. От наказанията аз тоягата съм, на мечтаещите за победа аз съм политиката, от тайните мълчанието съм, на знаещите знанието аз съм.

39. Семето съм още на всички същества, Арджуна, без мен не съществува нищо подвижно или неподвижно.

40. Безкрайни моите прояви дивни са, о, Парантапа; това, което казах е само пример.

41. Изява всяка на чистота и красота или на мощ от част от моя блясък е родена.

42. Но за какво са нужни всички тези думи, о, Арджуна. Аз всички тези същества поддържам от себе си със част едничка.

ОМ! Така в свещената Бхагаватгита Упанишада, в науката за Брахма, в писанието за йога, в разговора между Шри Кришна и Арджуна, свършва десета глава, наречена **ЙОГА НА ОТКРОВЕНИЕТО**.

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Арджуна каза:

1. Чрез тайната върховна за вътрешния аз, която ти за мен откри, изчезна моята заблуда.

2. И за началото и края на съществата чух подробно от теб, лотосооки, и също за величието ти бездънно.

3. Щом ти такъв си, както се описваш, да видя аз желая божествения образ твой, върховен дух.

4. Ако желаяш и ако е възможно, господарю, царю на йогите, да видя този Аз безсмъртен.

Шри Бхагаван каза:

5. Гледай, Партха, образите ми — стотици, хиляди, многообразни и божествени, с безбройни цветове и форми.

6. Виж Адитите, Васавите, и Рудрите и двамата Ашвина, Марутите — виж много невидяни нивга чудеса, Бхарата.

7. Виж целия тоз свят, движещ се и неподвижен, събран във мойто тяло, Гудакеша, — и всичко друго виж, което пожелаеш.

8. Не можеш ти обаче мен да видиш със зрението твое, затуй око ти давам дивно — виж царствената моя йога.

Санджая каза:

9. Като каза тъй, царю, Хари, на йогите владетелят велик, пред Партха своя висш и царствен облик изяви.

10. С усти, очи безбройни, с много дивни гледки, със накити неизброими, дивни, със вдигнати безчет божествени оръжия.

11. С гирлянди дивни и дрехи обкичен, със благовония божествени намазан, всеудивляващ и сияен, безкраен, с лица, обърнати навред.

12. Ако във небето изведнъж се появи блясъкът на хиляди слънца, това ще заприлича на блясъка на тази велика същност.

13. Видя Пандавът там — на бога на боговете в тялото — събрана цялата вселена, от безбройни части състояща.

14. Тогава, от почуда вкаменен, с коси изправени, склони глава пред бога Дхананджая и заговори със склучени ръце.

Арджуна каза:

15. Виждам всички богове във твоето, о, боже, тяло, също милиарди същества, бога Брахма в трон от лотос, мъдреците всички и божествените змии.

16. Със множество ръце, корем и усти, очи, съзирам теб навред със безпределен образ — ни край, нито среда, нито начало твое виждам, о, боже вишен, о, върховен образ!

17. Съзирам теб с корона, жезъл, диск, страхотна светлина навсякъде излъчващ. За гледане си мъчен, блестящ навсякъде неизмеримо с жарта на огъня и слънцето.

18. Ти си нетленният върховен, за познаване достоен, ти на таз вселена си съкровището висше, ти безсмъртният пазител си на дхармата извечна, ти си духът изконен, мисля аз.

19. Без начало, среда или край, мощен безпределно, безбройнорък, със слънцето и месеца като очи, аз виждам теб. Устата ти е жарък огън, със блясъка си ти вселената изгаряш.

20. Между небето и земята пространството изпълнено е с тебе само във всичките посоки. Като съзират твоя чуден, страшен облик, треперят в ужас трите свята, о, велика същност!

21. И множествата богове във тебе влизат — някои във страх — със склучени ръце възкликват : "хвала", тълпи от мъдречи велики почест ти въздават със прекрасни химни.

22. Рудрите, Адитите, Васавите, Садхите, и Вишвите, двамата Ашвина и Марутите, духовете на предците, множества гандхарви, якши и асури, сиддхи — всички тебе гледат изумени.

23. Твоят облик величав като съзрат — с уста, очи безкрай, о, мощноръки, със множество ръце, бедра и стъпала, с корем, със безбройни зъби страховити — треперят в ужас световите, и също аз.

24. Докосващ се до небесата, сияен, многобагрен, с усти отворени широко, с очи блестящи и огромни — щом такъв те видя, душата ми изтръпва и не намирам смелост, ни покой.

25. Твоите страшни ти зъби и усти щом видя, на огъня на разрушението подобни, посоките обърквам и нямам мира. Смили се, о, бог на боговете, убежище на световите!

26. Онези синове на Дхритаращра, с тълпите на владетелите земни и Бхишма, Дрона, сина на Сута и също наште пълководци

27. стремглаво влизат в твоите уста със страшни зъби — зрелище ужасно — а някои, между зъбите вклетчени, са със глави на сол разбити!

28. Тъй както многобройните потоци на речните води към океана бягат, така и тези герои земни в пламтящите усти навлизат.

29. Тъй, както в огъня пламтящ пеперудите влитат, към гибел устремени, тъй също за гибелта си влизат световите във твоите усти със бяг.

30. Ти близваш и поглъщаш световите всички с усти пламтящи. Вселената изпълваш цялата със блясък, лъчите твои страшни я изпепеляват, о, Вишну!

31. Открий ми кой си ти със този ужасен облик! Поклон пред теб, о, властелин на боговете, смили се! Да узная аз желая тебе, изначални, защото твоята същност не познавам.

Шри Бхагаван каза:

32. Времето велико аз съм, на световите гибел носещ; израснал космоса да разруша. Дори без твоята намеса не ще живеят тези, строени в двете армии враждебни.

33. Затуй стани и слава извоювай, враговете като победиш; на царство неоспорвано се радвай. От мен са вече те убити, ти само инструмент ще бъдеш, о, Савясачин.

34. Дрона, Бхишма, Джаядратха, Карна, също други смели войни от мене вече са убити. Не се страхувай, бий се и в битката ти враговете си ще победиш.

Санджая каза:

35. Щом на Кешава чу речта, със заключени ръце, треперещ, венценосният отново и отново дълбоко поклони се, към Кришна с глас от страх треперещ заговори.

Арджуна каза:

36. Наистина, о, Хришикеша, като те слави, светът се радва и се възхищава, ракшасите във ужас се разбягват, а множеството съвършени се прекланят.

37. И как пред тебе да не се покланят, о, велика същност, повелик от Брахма, първопричина, безконечен, господар на боговете,

убежище на космоса. Ти си неизменното и битието и небитието, и онова, което е над тях.

38. Ти богът си първичен, духът изконен, на вселената убежище върховно, ти познаващият си, познаваното и висшата обител. Космосът от тебе е проникнат, о, безкраен облик!

39. Ти си вятъра, смъртта, огъня и океана, луната, праотеца Праджапати. Поклон, поклон на тебе милиарди пъти, отново и отново поклон на теб!

40. Поклон на теб отпред, отзад, поклон отвсякъде на теб, о, Всичко! Безкрайносилен, безкрайномощен, ти проникваш всичко и ти си всичко!

41. Когато съм си мислел за теб като приятел и съм ти викал „о, Кришна“, „о, Ядава“, „приятелю“ — не знаейки величието твое — от небрежност или от любов,

42. когато на шега съм бил към тебе непочтителен в игра, в почивка, седнал на трапеза — сам, о, неизменни, или със други хора — за всичко прошка моля, о, неизмерими!

43. Баща си ти на този подвижен и неподвижен свят, ти от него си почитан и си му учител почитаем. На тебе няма равен — кой друг във трите свята по-могъщ би бил от теб, велики несравнимо!

44. Затуй прекланям се и прошка моля, боже достохвален! Прости ми като баща на син, като приятел на приятел, като любима на любим, о, боже!

45. Невижданото досега като видях, щастлив съм, но от страх сърцето ми трепери. Покажи ми пак, о, боже, онзи облик, о, господар на боговете, на вселената обител.

46. С корона, жезъл, диск в ръка отново теб да видя искам, във онзи вид със четири ръце, хилядоръки, о, вселенски облик!

Шри Бхагаван каза :

47. По моя милост на теб, Арджуна, този облик висш ти бе показан от моята йогична сила. Блестящ и всеобемащ и безкраен, изначален, който досега освен от теб от никого не е бил виждан.

48. Не е възможно чрез изучаване на жертвоприношения ведически, нито чрез дарения, нито чрез обреди, нито чрез покаяния сурови във този облик да бъда аз видян в света човешки, освен чрез тебе, о, велик герой на Куру!

49. Не бой се и не се обърквай, като видя ужасния ми облик. Отхвърлил страх, със радост във сърцето, отново моята предишна форма виж.

Санджая каза:

50. Щом на Арджуна Васудева тъй рече, показа своята друга форма и него, разтревожения, умири, като прие отново миловидния си облик таз велика същност.

Арджуна каза:

51. Като видях човешкия ти облик мил, о, Джанардана, сега съм аз спокоен и с нормален ум.

Шри Бхагаван каза:

52. Много е трудно да се види тази моя форма, която ти видя. И боговете винаги мечтаят да ме съзрат във този облик.

53. Нито чрез Ведите, ни чрез покаяние, нито чрез дарения или чрез жертви е възможно да бъда аз видян във този облик, който ти видя.

54. Но чрез отдаване неотклонно съм видим аз във този вид, Арджуна, познаваем и истински съм наблюдаем и може да се влезе в мен, о, Парантапа.

55. Който заради мен делата върши, в мен е висшата му цел, на мен отдаден, от привързаност освободен, лишен от неприязън към всички същества, той идва в мен, Пандава.

ОМ! Така в свещената Бхагаватгита Упанишада, в науката за Брахма, в писанието за йога, в разговора между Шри Кришна и Арджуна, свършва единадесета глава, наречена **ЙОГА НА ВИЖДАНЕ НА ВСЕЛЕНСКАТА ФОРМА**.

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

Арджуна каза:

1. Тези, които с постоянство и отдаване почитат теб или пък тези, които неизменното, непроявеното почитат — кои от тях са по-добри във йога?

Шри Бхагаван каза:

2. В мен насочили ума, които мене неотклонно почитат с вяра висша, те според мен са по-добри.

3. Които неизменното, безкрайното, непроявеното почитат; вездесъщо, немислимо, неизменно, неподвижно, вечно,

4. ограничили сетивата, винаги с еднакъв разум, те мен постигат също, в добри дела към всички същества заети.

5. Но трудностите повече за тези са, чийто ум в непроявеното установен е, защото мъчно е непроявеното от възплътените да се постигне.

6. А тези, които, всичките дела на мене посветили, в мен насочени и неотклонни, мене съзерцавайки, почитат мен,

7. тях бързо аз спасявам от океана на смъртта на битието, Партха, тях, съзнанието на които в мен е установено.

8. В мен само ума си щом насочиш, задръж и разума си само в мен, и ти във мене само ще живееш вече несъмнено.

9. Ако ума да задържиш не си способен твърдо, опитай се чрез упражнение на йога мене да постигнеш, Дхананджая.

10. Ако за упражнение не си способен, тогава всичките дела на мен отдавай. Заради мен върши делата и ще постигнеш съвършенство.

11. Ако и за това ти нямаш сили, тогава с мене единение търси, отказвайки се от плодовете на всичките дела и ще постигнеш ти самоконтрол.

12. По-добро е знанието от упражняването, съсредоточеността от знанието, отказването от плодовете на делата от съсредоточеността е по- високо. Мирът веднага след отказването идва.

13. Без омраза, към всички същества приятелски и състрадателен, без алчност или пък себичност, еднакъв в удоволствие и мъка, великодушен,

14. винаги удовлетворен, самоконтролиран йога, непоколебим, ума и разума на мене посветил, този предан на мене ми е мил.

15. От когото светът не се страхува, и който от света не се бои, от радост, гняв, страх и безпокойство който е освободен, той мил за мен е.

16. Безкористен и чист, способен, равнодушен, нетъжащ, от всички начинания отречен, този почитател ми е мил.

17. Който не се радва, нито мрази, нито страда, ни желае, добро и зло отхвърлил, със преданост изпълнен, той е мил за мен.

18. Еднакъв към приятели и врагове, в позор и в слава, в студ и жега; от привързаност освободен;

19. към похвала и към упрек равнодушен, мълчалив, задоволен с каквото и да е, бездомен, със стабилен ум, изпълнен с почит в мен, такъв човек е мил за мен.

20. Тези, които следват както казах таз безсмъртна дхарма, изпълнени със вяра, насочени към мен и посветени, те за мен са много мили.

ОМ! Така в свещената Бхагаватгита Упанишада, в науката за Брахма, в писанието за йога, в разговора между Шри Кришна и Арджуна, свършва дванадесета глава, наречена ЙОГА НА ПРЕДАНОСТТА.

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Арджуна каза:

Материята и духа, полето и познавача на полето, познанието и обекта му да зная искам, о, Кешава.

Шри Бхагаван каза:

1. Туй тяло, Каунтея, поле нарича се, тоз, който го познава се нарича познавачът на полето от мъдреците.

2. Познавач на полето във всичките полета ме знай, о, Бхарата. Познанието за полето и за познавача на полето за истинско знание смятам.

3. Чуй накратко от мен що е поле, какви са неговите форми, откъде произлиза, какви са неговите сили.

4. Мъдреците по много начини са пели за това в различни химни. Подробно са обсъждали това във сутрите за Брахма.

5. Елементите велики, егото, разсъдъкът, непроявеното и още сетивата единайсет и петте обекта на сетивата,

6. желание, омраза, удоволствие и болка, тяло и съзнание, инертност — ето накратко описанието на полето и неговите форми.

7. Смирение, безискусност, ненасилие, прощаване и прямота, служба на учителя и чистота, постоянство и самоконтрол,

8. безстрастие към обектите на сетивата, на егоизъм липса и постоянното съзиране на злото на раждане и старост, болест и също болка,

9. непривързаност, несвързване в ума със син, жена и дом и други, на съзнанието постоянно равновесие — при получаване и на желано и на нежелано,

10. постоянно сливане със мене, любов без отклонение, обитаване на самотни места, неудоволствие във общество на хора,

11. в познанието на аза постоянство, съзиране на същността на знанието истинско — това е мъдрост, а туй, което друго е, незнание наричам.

12. Което е достойно за узнаване, аз ще ти кажа. Като го знаеш, ти безсмъртие ще придобиеш. За безначалния, висшия Брахма се казва, че нито съществува, нито не съществува.

13. С ръце, крака навсякъде, с очи, глави, усти навред, с уши във световите всички, той обгръща всичко и навсякъде присъства.

14. Той обектите на всички сетива познава, без сетива да има, непривързан, но поддържащ всичко, от гуните освободен, но на тях се наслаждава.

15. Отвън и вътре във всички същества е — подвижни и неподвижни, защото е недоловим, непознаваем. Той много надалеч е и съвсем наблизо.

16. Той неразделен е, но в съществата сякаш разделен. Той трябва да се знае като поддържащ съществата, като разрушител и създател.

17. Той светлината е на светлините, казват че е над тъмнината и е познанието, познаваемото и това, което чрез познанието се постига, в сърцето на всяко същество обитаващ.

18. Така накратко казах за полето, за познанието и също за обекта му. Във мене влиза моят почитател като го познава.

19. Знай, че материята и духът са без начало; формите и свойствата са от материята породени.

20. Материята казва се, че е първопричина на връзката между действието и неговото следствие, а за духа се казва, че е причина за изпитване на удоволствие и мъка.

21. Духът, в материята пребиваващ, наслаждава се на свойствата, от материята породени. Привързаността към тези свойства причина за прераждането във добри и зли утроби става.

22. Свидетел и управител, поддръжник, наслаждаващ се, на боговете върховен господар, върховен аз — така във тялото духът върховен се нарича.

23. Този, който така духа познава и материята с нейните свойства — както и да живее, не се ражда отново.

24. Чрез съсредоточаване във аза някои аза във аза съзират, чрез санкхя йога други, а трети — с карма йога.

25. Други пък, това като не знаят, чуват го от някого и практикуват също — те преминават отвъд смъртта дори, към чутото щом се придържат.

26. Каквото същество да се роди — подвижно или пък неподвижно, знай, че то е от единението между полето и познавача на полето, о, Бхаратаршабха.

27. Този наистина вижда, който вижда върховния бог във всички същества обитаващ, сред унищожимото неунисщожим.

28. Като вижда навсякъде еднакво пребиваващ бога, не разрушава той аза чрез аза и стига върховната цел.

29. От материята само действията се извършват всички — който така вижда и аза съзира бездеен, той наистина вижда.

30. Когато види целия безброй на съществата, разпространяващ се, опиращ се в едно единствено, той става Брахма.

31. Безначален, без свойства, върховният аз не изчезва, макар че в тялото живее, Каунтея. Той всъщност не действа и не се привързва.

32. Както пространството всепроникващо не се измърсява, защото фино е, така и азът в тялото не може да се измърси.

33. Както слънцето целия свят осветява, така господарят един на полето полето цялото огрява, о, Бхарата.

34. Който вижда разликата между полето и познавача на полето с окото на познанието, и също освобождението от материята на съществата, той във висшето достига.

ОМ! Така в свещената Бхагаватгита Упанишада, в науката за Брахма, в писанието за йога, в разговора между Шри Кришна и Арджуна, свършва тринадесета глава, наречена **ЙОГА НА РАЗЛИЧАВАНЕ МЕЖДУ ПОЛЕТО И ПОЗНАВАЧА НА ПОЛЕТО.**

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Шри Бхагаван каза:

1. Отново ще ти обясня за мъдростта, от всички мъдрости най-висша, със знанието на която достигнали са мъдреците върховно съвършенство.

2. В тази мъдрост убежище намерили, достигнали единство с мен — при сътворението те не се пораждат, нито при разрушението страдат.

3. Великият Брахма е моята утроба, там мойто семе слагам и тогава, о, Бхарата, се раждат всички същества.

4. Във всичките утроби, Каунтея, каквито същества да се пораждат, великият Брахма е всъщност тяхната утроба, а бащата аз съм, семето им даващ.

5. Свойствата, от материята породени, са саттва, раджа и също тама; към тялото привързват те, о, мощноръки, неразрушимия му обитател.

6. От тези трите саттва, от замърсяване лишена, блестяща, оздравяваща, привързва със веригите на радост и на знание, о, безгрешни.

7. Знай, раджа се поражда от страстта, източник на жажда и привързаност. Въплътения обвързва тя с желание за дейност, Каунтея.

8. Тама се ражда от незнание и всички въплътени заблуждава. Тя привързва чрез небрежност, мързел и сънливост.

9. Саттва обвързва с щастие, раджа с дейност, а тама пък обърква знанието и обвързва чрез небрежността.

10. Щом надделее над раджа и тама, саттва взема връх; раджа преобладава, щом саттва и тама са покорени, а тама е властна, когато саттва и раджа са слаби.

11. През всичките врати на тялото когато на мъдрост блясъкът сияе, знай че саттва връх е взела.

12. Алчност, дейност, страст към дело, неспокойствие, желание са породени, щом раджа е силна, о, Бхаратаршабха.

13. Мрак, бездействие, небрежност и заблуда — те възникват щом тама е надделяла, о, радост за потомците на Куру.

14. Когато възплътеният смъртта посреща и саттва е най-силна, тогава той достига световите чисти на познавачите на висшето.

15. В раджа щом смъртта го стигне, той ражда се сред тези, които са към делото привързани; а в тама щом умре, той на безчувствените във утробите се ражда.

16. На добрите действия се казва, че саттвични, чисти плодовете биват; на раджа плодът е болка, а невежеството е плодът на тама.

17. От саттва знание се ражда, от раджа алчност произлиза, а тама пък твори небрежност, невежество, а също и заблуда.

18. Които в саттва пребивават, нагоре се изкачват, стоящите във раджа по средата си остават, а тези, които в свойството най-ниско пребивават — в тама — те надолу слизат.

19. Когато виждащият не съзира друг действащ, а само трите свойства и знае мойта същност, която е над тях, към нея той отива.

20. Над трите свойства щом премине, от които тялото е произлязло, възплътеният от раждане и смърт, нещастие и старост се освобождава и безсмъртие достига.

Арджуна каза:

21. Какви са белезите, боже, на тези, които трите свойства са преодолели? Как те постъпват и как над трите свойства преминават?

Шри Бхагаван каза:

22. Който светлината, дейността, заблудата не мрази, о, Пандава, когато идват, нито пък му липсват щом отсъстват,

23. който безпристрастен е към свойствата и незасегнат; като разбира че само свойствата действуват, твърд в това си състояние,

24. еднакъв в удоволствие и мъка, в себе си установен; еднакъв към пръст, към камък и към злато, еднакъв към мил и към омразен, в равновесие; еднакъв към похвали и към укор;

25. във слава и в позор еднакъв; еднакъв към приятел и към враг; всички начинания отхвърлил, казва се, че той над свойствата е минал.

26. Който неотклонно чрез йога на преданост на мене служи, той над трите свойства преминава и за постигане на Брахма е способен.

27. Защото аз съм всъщност обиталище на Брахма, и безсмъртния, и вечния, дхармата извечна и щастиято абсолютно.

ОМ! Така в свещената Бхагаватгита Упанишада, в науката за Брахма, в писанието за йога, в разговора между Шри Кришна и Арджуна, свършва четиринадесета глава, наречена ЙОГА НА РАЗЛИЧАВАНЕ НА ТРИТЕ СВОЙСТВА.

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Шри Бхагаван каза:

1. За смокиня вечна със корени нагоре и клоните надолу се говори. Листата и са химни, а който я познава, на Ведите е познавач.

2. Клоните и се простират и нагоре и надолу, от свойствата се храни, сетивните обекти са нейните филизи, а долу, в света на хората, корените нейни се простират, които действия пораждат.

3. Неразбираема е формата и, не се познава нито нейното начало, ни края, ни основата — смокиня, здраво вкоренена, чийто корени отсичаме със мечи силен на непривързаността.

4. Да бъде търсен пътя трябва, по който щом се тръгне, връщане обратно няма. Търси убежище в духа изконен, от който древните енергии излизат.

5. Без гордост и заблуда, надмогнал злото на привързаността, винаги във аза пребиваващ, напълно от желания изчистен, от противоположностите на щастие и нещастие освободен, незаблуденият целта върховна стига.

6. Нито слънцето го осветява, ни луната, ни огъня. Щом стигне тук не се завръща никой. Това е моят дом върховен.

7. Частичка моя става душата жива, вечна, на живота във света, привлича в себе си стоящите в материята сетива, а шестото от тях умът е.

8. Когато богът приема тяло или го напуска, той ги взема и отнася, както вятърът отнася аромата на цветята.

9. В ухото и окото, във кожата, в езика, във носа, а също и в ума е той и там се наслаждава на обектите на сетивата.

10. Отиващ си, оставащ, наслаждаващ се, със свойствата съединен — обърканите него не съзират, но го виждат мъдреците.

11. Стремящите се йоги него виждат, пребиваващ в аза, но дори усърдните невежи, неконтролирани, не го съзират.

12. Моя, знай, е светлината, от слънцето излизаща, света която цял огрява, а също светлината от луната и от огъня.

13. В земята като вляза, поддържам всички същества със моята сила и подхранвам аз тревите, превърнат в сладък сок.

14. Превърнат в огъня стомашен, на всички същества телата обитаващ, със прана и апана свързан, аз смилам всичките храни.

15. Аз обитавам всичките сърца, от мен са паметта и мъдростта или пък тяхното отсъствие. Аз съм това, което чрез всички Веди да се знае трябва. Аз създателят съм на Веданта, на всички Веди познавачът аз съм.

16. Две души присъстват в този свят — унищожима и неунщожима. Разрушими всички същества са, а неизменната неунщожима се нарича.

17. Ала духът върховен е различен — азът висш се той нарича, проникващ и поддържащ трите свята, богът нерушим.

18. Понеже аз над разрушимото съм и над неунщожимото съм също — във Ведите и във света почитан съм като върховен дух.

19. Който, незаблуден, мен така познава като дух върховен, той, всезнаещ, ме почита с цялото си същество, Бхарата.

20. Така най-тайната наука от мен изречена ти беше, о, непорочни; като я знае, на мъдрия изпълнени са всички дългове, Бхарата.

ОМ! Така в свещената Бхагаватгита Упанишада, в науката за Брахма, в писанието за йога, в разговора между Шри Кришна и Арджуна, свършва петнадесета глава, наречена **ЙОГА НА ВЪРХОВНИЯ ДУХ**.

ШЕСТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Шри Бхагаван каза:

1. Безстрашие, чистота на сърцето, установеност във йога на мъдростта, даряване, самоконтрол, жертвуване, на писанията изучаване, въздържаност и честност;

2. ненасилие и истинност, отсъствие на гняв и отречение, умиротвореност, незлословие, съчувствие към съществата, негорделивост, нежност, скромност и неколебливост,

3. решителност, прощаване и твърдост, чистота, на завист и на надменност липса, са качествата на роден със дивна същност, о, Бхарата.

4. Лицемерие, себичност, горделивост, гняв и грубост и заблуда качества са на родения със същност демонична, Партха.

5. Дивната природа към освобождение довежда, а демоничната пък към обвързване. Не тъжи, о, Пандава, ти със дивна същност си роден.

6. Два вида същества в света са — дивни и демонични. За дивните подробно аз разказах; за демоничните, о, Партха, чуй сега.

7. Действието и бездействието хората не знаят демонични, нито чистота, нито правилното поведение, нито истина във тях ще видиш.

8. Без правда, без опора те света представят, без управител върховен, и че всичко от сливане чрез похот е родено.

9. Този възглед те поддържат, с разрушено себе, със слабосилен разум, и идват със дела ужасни като врагове да разрушат света.

10. В страсти пребивават ненаситни, с лицемерие, високомерие и арогантност пълни. От заблуда неверни идеали те поддържат и действуват с нечисти мисли.

11. Обхванати от грижи неизмерни, които свършват само със смъртта им, удовлетворението на страстта за висша цел те смятат, убедени са, че е така.

12. На надежди от хиляди въжета омотани, отдадени на страст и гняв, за утоляване на страстите се борят, натрупвайки богатства чрез

нечестни средства.

13. „Това аз днес спечелих, това желание ще утоля; това е вече мое, а това ще бъде мое утре!“

14. "Този враг убит е вече, и другите аз също ще убия! Аз съм богът, аз се наслаждавам! Аз съм съвършен, всемоушен и щастлив! "

15. „Богат и благороден аз съм, кой друг е като мен? Ще жертвувам и ще дарявам, ще се радвам!“ — така си казват обърканите във заблуда.

16. Забъркани във мисли много, оплетени във мрежа от илюзии, привързани към утоляване на страстите, те падат в ада гнусен.

17. Себелюбиви и инати, високомерни, отровени с богатство, противно на писанията, те жертвуват за показ само.

18. От егоизъм, горделивост и насилие, страст и гняв са обладани. Тези злобни хора мен мразят и в телата свои и в другите тела.

19. Те са зли, жестоки, най-долни от хората в света и аз ги хвърлям само в демоничните утроби.

20. Поставени в утроби демонични, глупавите от раждане към раждане не ме познават нивга, Каунтея и падат още по-надолу.

21. На този ад вратите тройни са и водят до погубване на аза — страст, гняв и също алчност — и затова те трябва винаги да се избягват.

22. От тези три врати на тъмнината освободен, о, Каунтея, човек извършва туй, което е добро за аза и така постига онази висша цел.

23. А който на писанията препоръките отхвърля и действува, от страстите подтикван, той не постига съвършенство, ни щастие, нито целта върховна.

24. Затова писанията авторитет за теб да бъдат за онова, което трябва и не трябва да се прави. И като знаеш какво е казано във тях, ти ще изпълниш своя дълг в света.

ОМ! Така в свещената Бхагаватгита Упанишада, в науката за Брахма, в писанието за йога, в разговора между Шри Кришна и Арджуна, свършва шестнадесета глава, наречена **ЙОГА НА РАЗЛИЧАВАНЕ МЕЖДУ ДИВНИТЕ И ДЕМОНИЧНИ КАЧЕСТВА.**

СЕДЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

Арджуна каза:

1. Които, като пренебрегват правилата на писанията, жертвоприношения извършват с вяра, какво е състоянието им, о, Кришна, саттва, раджа или пък тама?

Шри Бхагаван каза:

2. Три вида е вярата на възплътените, на същността им съответна — саттвична, раджасична, тамасична. Чуй за тях.

3. Според същността на всеки вярата е, о, Арджуна. Човекът всъщност е това, което неговата вяра е.

4. Саттвичните почитат боговете; раджасичните почитат якшите и демоните — парите и властта, а тамасичните почитат духове и призраци природни.

5. Които хора не според писанията жестоки въздържания извършват от лицемерие и егоизъм, от страсти и желания обзети,

6. лишени от съзнание, те частите на тялото измъчват и мен, във тялото живеещ. Знай, че те са с демонична същност.

7. Дори храната, която вкусна е за хората различни, и жертвоприношенията и въздържанията и даровете — те пак три вида биват. Чуй за различията техни.

8. Храната, удължаваща живота, чистотата, силата и здравето, щастието, радостта; която сочна, маслена, хранителна и вкусна е, от саттвичните се предпочита.

9. Храна, която е горчива, кисела, солена и гореща, лютивата, суха, прегоряла — от раджасичните се предпочита и предизвиква болки, болести и жажда.

10. Която е престояла, гнила, развалена, вкисната, нечиста — от тамасичните се предпочита.

11. Когато без желание за плодове, според закона жертвоприношение се прави, с вяра, че така е нужно — то е саттвично.

12. За плодовете щом се прави или от суета, о, най-добър от потомците на Бхарата, това жертвоприношение е раджасично.

13. Когато не е според закона, без раздаването на храна, без пеене на химни, без дарения се прави — това е тамасично жертвоприношение.

14. Почитане на боговете, на два пъти родените, на учителите и на мъдреците, чистота и честност, целомъдрие и неувреждане — въздържание на тялото се назовават.

15. Не причиняваща раздори реч — истинна, приятна и полезна, и изучаване на Ведите — на речта въздържание нарича се това.

16. Спокойствие на ума, доброта и мълчание, самоконтрол, душевна чистота — това на ума нарича се въздържание.

17. Със вяра висша щом се практикува въздържанието тройно от човек, без жажда за плодовете, твърдо — то саттвично се нарича.

18. Когато въздържание се практикува лицемерно, заради слава, уважение и почит, то раджасично се нарича и е нестабилно и нетрайно.

19. От глупост и инат, чрез самоизмъчване когато се извършва жертвоприношение, за да се навреди на някой друг — то тамасично се нарича.

20. Когато се дарява без да се очаква нещо във замяна, защото негов дълг е да дари, и дадено във подходящо място, време и на достойна личност — това дарение саттвично е.

21. Когато с мисъл за отплата се дарява, или за бъдещи облаги, или пък неохотно — то е раджасично.

22. В неподходящо място и момент, или на недостойна личност щом се дава без уважение, обидно — това дарение е тамасично.

23. ОМ ТАТ САТ — това е символът трикратен на Брахма. Брахманите, Ведите и жертвоприношенията чрез него нявга бяха сътворени.

24. Затуй с изричане на ОМ дела на жертва, дарение и въздържание се почват винаги според писанията на познаващите Брахма.

25. ТАТ — като се произнася, без желание за плодове дела различни на жертва и на отречение, дарения извършват се от жадните за освобождение.

26. Със значение „осъществяване“ и „благотворност“ се употребява САТ. Благоприятна за делото е тази дума САТ, о, Партха.

27. Постоянството във жертва, във отричане, във даване, наричат САТ, и също всички действия заради върховното пак САТ се назовават.

28. Без вяра щом се жертвува или дарение и въздържание се върши, то АСАТ се именува, о, Партха. То не дава нищо нито тука, ни отвъд

ОМ! Така в свещената Бхагаватгита Упанишада, в науката за Брахма, в писанието за йога, в разговора между Шри Кришна и Арджуна, свършва седемнадесета глава, наречена ЙОГА НА ТРИТЕ ВИДА ВЯРА.

ОСЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

Арджуна каза:

1. За отричането, о мощноръки, подробно истината искам аз да зная, Хришикеша, и за останалото също, о, Кешинишудана.

Шри Бхагаван каза:

2. Отказването от действия желани отричане наричат мъдреците, а отказването на всичките дела от плодовете оставяне разумните наричат.

3. Действието трябва да се изостави като зло — тъй казват някои мислители, а други пък — че да се отхвърля делото на жертва, дар и покаяние не трябва.

4. Заключение мое за оставянето чуй сега о, най-добър от потомците на Бхарата. Оставянето, о, първи сред мъжете, три вида бива.

5. Дела на жертва, дар и покаяние не трябва да се изоставят. Да се извършват трябва, защото жертвата, дарът и покаянието очистителни са за мъдреците.

6. Ала дори делата тези без обвързване, като се отхвърлят плодовете да се извършват трябва — това, о, Партха, е твърдото ми убеждение.

7. На задължителните действия отхвърлянето неподходящо е. Поради заблуда щом се изоставят — това оставяне се определя като тамасично.

8. Тоз, който делото отхвърля поради страх от телесно неудобство, със мисъл „болезнено това е“, той раджасично изоставяне извършва и не получава на оставянето резултата.

9. „Да се извърши трябва“ — щом с тази мисъл предписаните действия се изпълняват, о, Арджуна, като се остави привързаността и плодовете — това отричане е саттвично.

10. От неприятно действие не се отвръща, нито към приятно се привързва отреченият, в чистотата установен мъдрец, от всичките съмнения освободен.

11. За въплътения не е възможно напълно действията да остави; но изоставил плодовете на делата, той отречен се нарича.

12. Нежелани, искани и смесени — три вида са за неотречения на делата плодовете, но за отречения никакви не съществуват.

13. Петте причини, мощноръки, за извършването на делата според Санкхя, от мене чуй.

14. Тялото или опората, деецът, сетивата разни, различните енергии и петата — съдбата.

15. Чрез тялото, речта или ума, човек каквото действие и да извършва — правилно или пък не — причина тези пет са.

16. И затова тоз, който поради непробуденост на разума за деец единствен аза смята, той истината не съзира и е с разсъдък замъглен.

17. Който не мисли, че действа, чийто разум незамърсен е, дори и да убие тези хора, той не убива, нито се обвързва.

18. Познание и познаваемо, а също и познаващ са тройния подтик за дейност, а средство, действие и действащ на делото са тройната опора.

19. Познанието, действието и дееца три вида са според свойствата различни — в науката за свойствата така се казва. Чуй за тях.

20. Познанието, чрез което във всички същества реалност нерушима и единствена се вижда — неделима в своята многообразност — това познание саттвично е.

21. Различни всички същества което знание съзира поради тяхната отделност и различен вид — то раджасично е.

22. А това, което е привързано към обект единствен — като че той е цялото — без причина, без познаване на истината, половинчато — това познание се нарича тамасично.

23. Действие, което е предписано и без привързване, без страст или омраза се извършва, без желание за плодове — то саттвично се нарича.

24. Щом за утоляване на страсти, с егоизъм дело се извършва, с напрежение голямо — то раджасично се нарича.

25. Като последица когато има загуба и нараняване; от заблуда, без оглед на възможностите предприето дело тамасично се нарича.

26. От привързаност освободен, неегоистичен, решителен и действащ охотно, еднакъв във успех и неуспех — такъв деец

саттвичен се нарича.

27. Страстен, за плодовете жаден, алчен, жесток, нечист деец, поддаващ се на радост и на мъка — раджасичен се нарича.

28. Деецът несъсредоточен, вулгарен, твърдоглав, измамен, злобен, мързелив, отчаян, муден — тамасичен се нарича.

29. На разума и на упоритостта чуй за трите вида според белезите техни. Подробно ще ти обясня, о, Дхананджая.

30. Действието и бездействието, достойното и недостойното, страха и безстрашието, обвързването и свободата който знае — този разум, Партха, саттвичен е.

31. От който правилното и неправилното, което трябва и не трябва да се прави погрешно се разбира — този разум, о, Арджуна е раджасичен.

32. Неправилното за правилно тоз който мисли, във мрак забулен и всичките неща за техните обратни смята — този разум, Партха, е тамасичен.

33. Упоритостта непоклатима, при която чрез йога се контролират дейностите на ума, праната и сетивата — тя е саттвична, Партха.

34. А чрез която човек към дълг, наслада и богатство се придържа, о, Арджуна, поради привързаност и от желание за плодове — тази упоритост, Партха, е раджасична.

35. При която не се отказва глупавият поради сънливост, страх, мъка, отчаяние и горделивост — тази упоритост, Партха е тамасична.

36. На удоволствието сега за трите вида чуй от мене, о, Бхаратаршабха, на което човек чрез практика се радва и със сигурност от страданията се освобождава.

37. Което първо е като отрова, а накрая става мед — то саттвично се нарича, родено от ясното разбиране за аза.

38. Което от контактите на сетивата с обектите родено е, в началото е мед, а в края на отрова се превръща — то е раджасично.

39. Което пък в началото и в края заблуда е за аза, възникващо от сън, леност и нехайство — то тамасично се нарича.

40. Няма на земята или в небето, измежду боговете даже същество, освободено от трите свойства, от материята породени.

41. На брахманите, кшатриите, вайшите и шудрите, о, Парантапа, задълженията определени са от свойствата на собствената им природа.

42. Спокойствие, самоконтрол, въздържане и чистота, прощаване, правдивост, и още мъдрост, знание и вяра са делата за брахмана, определени от собствената му природа.

43. Героизъм, мощ и твърдост, ловкост, неизбягване на битка, великодушие и царственост делата са за кшатрия от собствената му природа отредени.

44. Земеделие, отглеждане на крави и търговия са делата за вайшя, от собствената му природа отредени. Дела на служба са за шудрата определени от собствената му природа.

45. На своите дела отдаден, съвършенството човек постига. Чуй как придобива съвършенство, който на делата отредени е отдаден.

46. Този, от когото е началото на съществата; който всичко туй изпълва — с извършването на своите дела човек почита него.

47. По-добре е собствената Дхарма да се следва, макар и лошо, а не да следваш чуждата отлично. Щом се изпълняват действията, отредени от своята собствена природа, не се извършва грях.

48. Делата, за които е човек роден, о, Каунтея, макар и неприятни, не трябва да се изоставят. Защото всички начинания от зло обгърнати са както огънят от дим.

49. Чийто разум е непривързан в нищо, себе си надмогнал, чийто желания са отлетели, постига чрез отричането съвършенство висше на свобода от действие.

50. Съвършенството постигналият как достига Брахма накратко чуй от мен, о, Каунтея, който висшето стъпало на мъдростта е.

51. Със разум чист, съединен, твърдо себе си контролиращ, отречен от звуците и другите обекти на сетивата, отказал се от обич и омраза,

52. в усамотение живеещ, леко хранещ се, речта, тялото, ума си подчинил, в съсредоточеност и съединение винаги установен, безпристрастен,

53. насиетието, егоизма, надменността, страстта, гнева и алчността оставил, несебичен, умиротворен, той годен е да стане Брахма.

54. Тъждествен с Брахма, удовлетворен във аза, той не тъгува, нито пък желае. Към всички същества еднакъв, той висшата любов към мен достига.

55. Мен като обича, узнава той какъв съм аз и кой съм аз във същност. Тогава, като действително ме знае, той веднага във мене влиза.

56. Всички действия като извършва винаги отдаден в мен, чрез мойта милост той достига обиталището вечно на нерушимостта.

57. Съзнателно от всичките дела отречен става той заради мен, аз съм висшата му цел; съединен чрез разума, съзнанието му във мен е винаги установено.

58. Ако съзнанието ти във мене е установено, чрез мойта милост всичките препятствия ще надделееш. А ако от егоизъм ти не ме послушаш, ще пропаднеш.

59. Ако, на егото покорен, ти решиш „Аз няма да се бия“, напразно твоето решение ще бъде, защото твоята природа ще те застави.

60. От собствената ти природа породено, Каунтея, от собствените ти дела е предопределено как ще постъпиш. Дори ако не искаш от заблуда — ти по неволя пак така ще сториш.

61. Бог във сърцата на всички същества, Арджуна, обитава, и всички същества върти чрез своята Мая като завързани на колело.

62. При него ти убежище търси със цялото си същество, Бхарата, Чрез неговата висша милост ти вечната обител на мира ще имаш.

63. И тъй, на теб аз мъдрост ти изложих — от тайните по-тайна. Като я обмислиш ти дълбоко, прави, каквото пожелаеш.

64. Най-тайното от всичко отново чуй от мойто висше слово. Любим си ти на мене много и затова аз ще ти кажа кое е най-добро.

65. Ума си в мен установи, обичай мен, за мене жертвай, на мене се покланяй и в мен ще дойдеш. Наистина ти обещавам, защото ти си ми любим.

66. Всички дхарми изоставил, в мен единствено убежище търси. Аз от всички грехове ще те освободя — ти не тъгувай!

67. Това не казвай никога на някой, който не извършва въздържание, нито на непредания, нито на този, който не служи, или да слуша не желае, или на този, който хули мен.

68. Който тази висша тайна на моите обични обявява, с любов към мене висша, той в мен ще дойде несъмнено.

69. И няма между хората да върши някой друг за мен по-ценно дело, нито пък ще има някой друг за мен по-скъп от него на земята.

70. А който изучава този наш разговор свещен, той ме почита чрез жертвоприношение на знание — така аз смятам.

71. Изпълнен с вяра, изчистен от омраза, който слуша, и той, освободен, ще стигне световите светли на извършителите на добри дела.

72. Чу ли всичко, о, Партха, със съсредоточен ум? Изчезна ли заблудата на незнанието твое, о, Дхананджая?

Арджуна каза:

73. Разрушена е заблудата, и всичко аз си спомних чрез твоята милост, о, непоклатими. От колебания съм аз свободен. Ще следвам твоятто слово.

Санджая каза:

74. Така аз чух на Васудева и на Партха разговора дивен, от който косите ми настръхват.

75. Благодарение на Вяса на милостта аз чух за тази тайна, висша йога на йогите от господаря, Кришна, изказана направо.

76. Царю, като си спомня, като си спомня разговора тоз чудесен и свещен между Кешава и Арджуна, отново и отново аз се радвам.

77. И като си спомням отново и отново този дивно чуден облик на Хари, аз удивлявам се и пак се радвам.

78. Където са на йогите господаря, Кришна и Арджуна, стрелецът с лък, там е благоденствието, победата и щастието и твърдата справедливост, така съм убеден.

ОМ! Така в свещената Бхагавадгита Упанишада, в науката за Брахма, в писанието за йога, в разговора между Шри Кришна и Арджуна, свършва осемнадесета глава, наречена ЙОГА НА ОСВОБОЖДЕНИЕ ЧРЕЗ ОТРИЧАНЕ.

ТАКА ЗАВЪРШВА СВЕЩЕНАТА БХАГАВАДГИТА
УПАНИШАДА

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.